

Sygn. akt VI ACa 1503/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA – Małgorzata Manowska(spraw.)

Sędzia SA – Ewa Stefańska

Sędzia SO(del.) – Jolanta Pyźlak

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2014 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. C.

przeciwko Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Generalnemu Służby Więziennej

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 12 czerwca 2013 r., sygn. akt III C 367/12

uchyla zaskarżony wyrok w całości, znosi postępowanie przed Sądem Okręgowym w Warszawie poczynając od dnia 22 lutego 2013 roku i przekazuje sprawę temu sądowi celem ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI ACa 1503/13

UZASADNIENIE

K. C. wystąpił z pozwem przeciwko Skarbu Państwa – Dyrektora Służby Więziennej o zaniechanie działania naruszającego jego dobra osobiste oraz usunięcie skutków powstałego naruszenia, tj. do przeniesienia powoda do jednostki penitencjarnej bądź celi, w której dobra osobiste powoda nie byłyby naruszane; obowiązanie pozwanego do przeproszenia powoda za dokonane już naruszenia dóbr osobistych, których skutków nie da się usunąć, poprzez zamieszczenie na koszt pozwanego w ciągu 7 dni od uprawomocnienia się wyroku na stronie internetowej (...) w dziale „Ogłoszenia i komunikaty” tekstu „Wyrażam ubolewanie, że Centralny Zarząd Służby Więziennej dopuścił się naruszenia dóbr osobistych Pana K. C. poprzez umieszczenie go w jednostkach penitencjarnych niespełniających standardów cywilizowanego państwa i za wszystkie wyrządzone Panu K. C. szkody niematerialne szczerze przepraszam”; zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty w wysokości 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznane krzywdy; zasądzenie kwoty 5.000 zł na cel społeczny: na rzecz Fundacji (...).

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 12 czerwca 2013 roku Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo.

Apelację od powyższego wyroku wniósł w dniu 22 sierpnia 2013 roku pozwany zaskarżając go w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zaskarżony wyrok podlega uchyleniu ze względu na nieważność postępowania.

W toku postępowania toczącego się przed Sądem Okręgowym w Warszawie powoda reprezentował pełnomocnik z wyboru w osobie adwokat A. S.. Pismem, które wpłynęło do Sądu Okręgowego w dniu 24 stycznia 2013 roku poinformowano o wypowiedzeniu pełnomocnictwa adw. A. S. i ustanowieniu nowego pełnomocnika powoda w osobie r.pr. P. R..

Sąd Okręgowy w Warszawie o fakcie zmiany osoby pełnomocnika nie poinformował jednak Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju, przed którym w dniu 22 lutego 2013 roku przesłuchano w ramach pomocy sądowej powoda (k. 163). Na skutek tego pełnomocnik pozwanego r.pr. P. R. nie został poinformowany o tym posiedzeniu i nie wziął w nim udziału.

W przekonaniu Sądu Okręgowego powyższe przesądza o nieważności postępowania przed Sądem I instancji w zakresie tego posiedzenia i co za tym idzie o konieczności uchylenia zaskarżonego wyroku, zniesienia postępowania od tej daty i przekazania Sądowi Okręgowemu sprawy celem ponownego rozpoznania. Skutkuje to bowiem pozbawieniem strony prawa do obrony (art. 379 pkt 5. W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, że nieważność postępowania wskutek pozbawienia strony możliwości obrony swych praw zachodzi w rozumieniu wymienionego przepisu wówczas, gdy strona procesu w tym jej pełnomocnik, zostaje faktycznie pozbawiona możliwości działania (por. np. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 1961 r., 3 CR 953/60, "Nowe Prawo" 1963, nr 1, s. 117, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 1966 r., II PR 371/65, OSNCP 1966, nr 10, poz. 172 albo, ostatnio, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1999 r., II CKN 318/98, nie publ.). Ten przejaw nieważności występuje np. w takich wypadkach, gdy strona w następstwie niezawiadomienia jej o terminie rozprawy, jedynej albo bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku, nie może wziąć w niej udziału (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 października 1963 r., III CR 142/63, OSNCP 1964, nr 7-8, poz. 165 albo orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 1967 r., II CR 412/66, nie publikowane). Zdaniem Sądu Apelacyjnego powyższe rozciąga się także na przypadki gdy pełnomocnik strony na skutek uchybienia sądu nie wziął udziału w jedynym posiedzeniu, na którym słuchano powoda jako stronę.

Ponadto nieważność postępowania wyraża się także w tym, że Sąd I instancji prowadził postępowanie w zakresie niemajątkowego roszczenia o ochronę dóbr osobistych pomimo braku stosowanego pełnomocnictwa od powoda zarówno dla r.pr. A. S. jak i r.pr. P. R.. Bezspornie bowiem pełnomocnictwa udzielone im przez powoda w dniu 23 sierpnia 2011 roku oraz 22 lutego 2011 roku (k. 7 oraz k. 124) było ograniczone w swym zakresie przedmiotowym do spraw o zapłatę, tymczasem powód żąda w niniejszej sprawie także zobowiązania pozwanego do przeprosin oraz do zaniechania dalszego naruszania jego dóbr osobistych. Ten brak w zakresie postępowania przed Sądem Okręgowym nie został uzupełniony gdyż prawidłowe pełnomocnictwo zostało udzielone dopiero w dniu 8 sierpnia 2013 roku (k. 213) co obejmuje datę wniesienia apelacji. Powód zaś pomimo stosownego wezwania nie potwierdził wcześniej podjętych w jego imieniu czynności.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 2 k.p.c. orzekł jak na wstępie.